Jaargang 51, nummer 9, mei 2021

Actum Tilliburgis

HEEMKUNDEKRING Tilborch

Torenblazen tijdens Dodenherdenking

Werkgroep ‘De Torenklok’

Tijdens Dodenherdenking vindt een bijzonder evenement plaats door de Torenblazers.

Het inluiden gebeurt vanaf 19.45 vanuit de kerktoren aan de GOIRKESTRAAT met het luiden van de zware Mariaklok. Hierna zullen de Tilburgse TOREN-BLAZERS de Taptoe (LAST POST) over de omgeving doen uitwaaieren. Na de uurslag van 20.00 uur en 2 minuten stilte, zal het WILHELMUS ten gehore worden gebracht.

De torenblazers bestaan deze keer niet uit een of meer trompettisten, maar uit vier sousafoonblazers. Dit is uniek, want zie maar eens vier van dergelijke topmu-zikanten bij elkaar in de toren te krijgen. Dat is ons nu gelukt!

www.heemkundekringtilburg.nl
www.monumententilburg.nl

Redactie
Theo van Etten / tee.joo@live.nl

Secretariaat
Jorrit Boogers / tilborch@live.nl
Eduard Douwes Dekkerdreef 3
5051 MC Goirle

‘Actum Tilliburgis’ is de nieuwsbrief van Heemkundekring Tilborch

De toren van de Goirkese kerk leent hier zich uitstekend voor: een zware toren met zware klanken, in een zware tijd.

Op gepaste afstand kan iedereen in de omgeving op zijn of haar eigen wijze deze bijzondere Dodenherdenking bijwonen.

Groetjes, Peter van Gestel

Lezing Hasseltplein

Enkele maanden geleden gaf Paul Spapens vanuit de Hasseltse Kapel een lezing over de geschiedenis en de ontwikkling van het Hasseltplein.

Deze lezing kun je terugkijken via bijgaande opname:

https://youtu.be/2UbtOJ_1b2M

Totale duur: 53 minuten

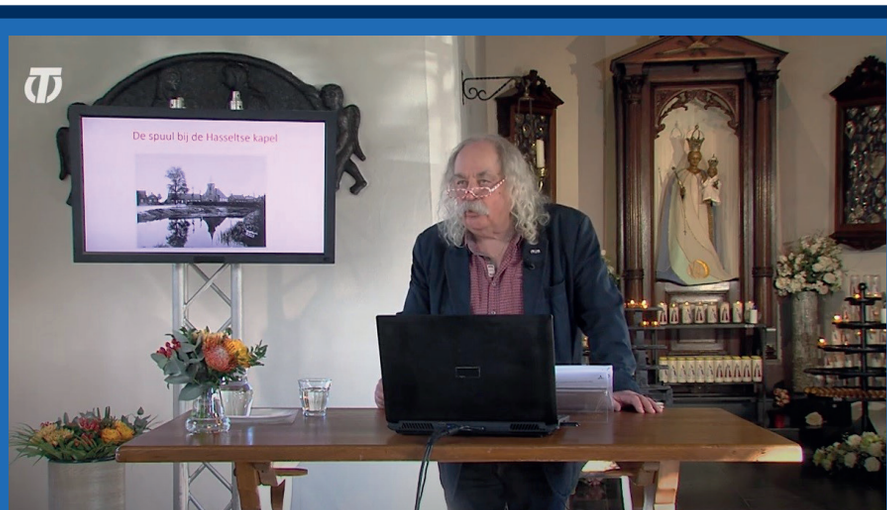

Van schepenzegel tot kasteel van Tilburg

Zoektocht naar een nieuw logo

Door: Sanja Veldhuis

Een van de ontwerpen voor een nieuw logo. Destijds nog met de voorgestelde nieuwe naam voor de heemkundekring.

Al geruime tijd praten we binnen de heemkundekring over vernieuwing en modernisering. We zijn op zoek naar nieuwe leden, nieuwe projecten en ook het logo was duidelijk aan vervanging toe.

Het zegel zou plaats moeten gaan maken voor een nieuw, fris en strak logo. In 2019 startte de zoektocht naar dit nieuwe logo. Ik wilde zelf wel een poging wagen om een logo te ontwerpen en mijn broertje, die onder andere voor 2D-design gestudeerd had, wilde mij hier wel bij helpen.
Zelf niet in Tilburg geboren, ging ik na wat een heemkundekring nu eigenlijk zoal deed en wat ik als typisch Tilburgs element erin zou kunnen verwerken. Uiteindelijk bleven bij mij (het overdragen van) *kennis* en de *kruikenzeiker* het meest hangen. Een uil voor kennis en een kruik voor de Tilburgse kruikenzeiker. Zo werd 'het kruikenuiltje' geboren.
Tot mijn verbazing vonden de echte Tilburgers de kruik en kruikenzeiker helemaal geen typisch Tilburgs beeld (dat was alleen voor carnaval) en werd het kruikenuiltje al gauw verworpen. Enkele leden dachten nog mee over een nieuw logo, maar helaas zat er niets bruikbaars tussen en besloten we professionele hulp in te schakelen.

Zo stapten Theo en ik naar Sander Neijnens en Ivo van Leeuwen, vooral bekend als ontwerpers van TilburgsAns. Tijdens het kennismakingsgesprek, waarin Sander wilde weten waar de heemkundekring vooral voor stond en wat we terug wilden laten komen in het logo, kwam de overdracht van kennis terug en de verbindende factor die onze vereniging heeft.
Maar wat is nu typisch Tilburgs? Hoe kwam de gemeente eigenlijk aan het logo met de drie torentjes? Het is toch niet zo dat Tilburg een kasteel heeft, zo dacht Sander. Maarzeker! Tilburg kende ooit wel een kasteel. En waarom zouden we dat dan niet als logo gebruiken?

De bekende ets van het kasteel, de enige overgebleven afbeelding ervan, werd aandachtig bekeken, misschien konden we daar iets mee. In eerste instantie ontwierp Sander nog een logo met drie torentjes en twee ineengeslagen handen eronder. Dit beeld wilde Ivo uitwerken in een linosnede, zodat het logo een ambachtelijke uitstraling zou krijgen.
Het resultaat viel volgens de ontwerpers echter tegen en nu is er een ontwerp gemaakt met de computer, met puur de ets als uitgangspunt.
Binnen het bestuur waren we allen enthousiast. Het is een eigentijds logo geworden, met verwijzing naar de geschiedenis van Tilburg. De brug van het kasteel zou men kunnen zien als verbindend element. Dat het kasteel niet meer bestaat, laat ons in het logo alleen maar zien dat we zorgvuldig met het erfgoed van Tilburg om moeten gaan. Met dit logo kunnen we zeker weer een aantal jaren vooruit!

HEEMKUNDEKRING
Tilborch

Nieuwsbrieven

Brabant Remembers
https://mailchi.mp/071b2369e8a5/nieuwsbrief-brabant-remembers-voorjaar-2021?e=a3e381310c

Nederlandse Archeologie Vereniging / Afdeling Midden-Brabant
middenbrabant.24@awn-archeologie.nl

Meld je aan via de betreffende website.

Erfgoed Magazine Tilburg

Opvolger van Tilburg - Tijdschrift voor geschiedenis, monumenten en cultuur

Door: Ronald Peeters

Tijdschrift voor geschiedenis, monumenten en cultuur verscheen voor het eerst in juli 1983. Het is daarmee op dit moment het langst verschijnende tijdschrift in Tilburg. De redactie werd toen gevormd door Ronald Peeters, Rob van Putten en Ton Wagemakers (1983-1987). Later traden Henk van Doremalen (1987-2013), Jeroen Ketelaars (2006-2018), Astrid de Beer en Sander van Bladel (beiden sinds 2014) toe tot de redactie.

Nu bijna 38 jaar later heeft de Stichting tot Behoud van Tilburgs Cultuurgoed, de uitgever van het tijdschrift, besloten om niet alleen de vormgeving drastisch te veranderen maar ook de inhoudelijke formule. De vormgeving is 38 jaargangen verzorgd door eindredacteur Ronald Peeters, maar wordt nu voortaan gedaan door grafisch vormgever Sander Neijnens.

Lijfblad erfgoedorganisaties

Sinds enkele jaren is de community Erfgoed Tilburg actief onder de inspirerende coördinatie van Stadsmuseum Tilburg. Het tijdschrift Tilburg krijgt nu een nieuwe naam: Erfgoed Magazine Tilburg, waarmee het meteen ook een 'lijfblad' kan gaan worden voor de vele erfgoedorganisaties die Tilburg rijk is. Met dank aan Erfgoed Tilburg / Stadsmuseum Tilburg voor de financiële ondersteuning om deze vernieuwingsslag mogelijk te maken.

Vele artikelen die tot nu toe werden gepubliceerd waren soms aan de lange kant en voorzien van vele voetnoten. Dat gaat veranderen. Het aanbod van dergelijke artikelen blijft, maar ze worden verkort bewerkt en in het magazine gepubliceerd. De oorspronkelijke geannoteerde lange versies worden voortaan gepubliceerd op de website www.historietilburg.nl. Het magazine zal per aflevering veel meer (vooral korte) artikelen gaan bevatten.

Inhoud eerste editie

In de eerste aflevering zijn zes van de tien artikelen geschreven door partners van Erfgoed Tilburg. Inhoud van dit nummer:

Pieter Siebers en Petra Robben, over de zichtbaarheid van het Tilburgs erfgoed. Wat wil de stad met de verhalen van de stad?

Ronald Peeters schrijft over een Tilburgs erfgoedmuseum.

De verhalentafel in het Tijdlab (Foto: Kim Pattiruhu)

Berny van de Donk en Monique Zijp kijken terug door Dankraam Tilburg.
Theo van Etten ontdekte dat niets was wat het leek bij Brouwerij De Kroon.
Petra Robben belicht het vaandel van 'Bakkersgilde St. Honoré' (Collectie Stadsmuseum Tilburg).
Teuntje van de Wouw richt zich op architectonische hoogstandjes van Tilburgse bakkers in Monumentaal banket.
Henk van Doremalen belicht de historische achtergronden bij het ontstaan van de LocHal.
John Boeren schreef een verhaal over een Tilburgse kerk in de Appalachen: het leven van Father Piet Aarts.
Martien van Asseldonk onderzocht de Laatmiddeleeuwse geschillen tussen Hilvarenbeek en Tilburg-Goirle.

Tenslotte zijn er de vaste rubrieken *Tilburg kort* en *Tilburg signalement (XCVII)*: 18 april Verjaardag van Tilburg / Weemoed en Wekelijkheid in het Groene Woud / De Parels van Pollet.

Het magazine verscheen op 18 april, de verjaardag van Tilburg. Het is los verkrijgbaar voor € 6,50 in de Tilburgse boekhandels. Een abonnement (van harte aanbevolen voor heemkundeleden!) kost € 18,50 (drie nummers per jaar). Informatie: www.historietilburg.nl.

Workshop storytelling kloosters en kloosterlingen

TijdLab (Bibliotheek LocHal en Stadsmuseum Tilburg)

Sacramentsprocessie in Berkel-Enschot. Fotograaf onbekend

Speciaal voor het Kloosterjaar in 2021 organiseert het TijdLab (Bibliotheek LocHal en Stadsmuseum Tilburg) de workshop storytelling kloosters en kloosterlingen. In Tilburg waren er talloze kloosters en er moeten dan ook volop verhalen te vertellen zijn. De kloosterlingen, de fraters en paters, nonnen en zusters gaven les op de scholen, waren actief in de zorg en beïnvloedden zelfs de vrijetijdsbesteding, zoals in het verenigingsleven.

De bijeenkomsten van de driedelige online workshop 'storytelling' zijn op 12 mei en 2 en 23 juni. De deelnemers schrijven een verhaal vanuit een persoonlijke ervaring of aan de hand van een interview. De verhalen gaan over herinneringen aan een klooster of over fijne en minder goede ervaringen, over de lessen die een kloosterling gaf of over bezoeken op zondag aan een tante zuster, ome broeder of heeroom. Alle verhalen zijn welkom, mits deze gaan over een of meerdere kloosters in Tilburg, Berkel-Enschot, Udenhout of Biezenmortel.

Naast dat het TijdLab gelegenheid biedt om deze persoonlijke verhalen te schrijven, is er een tweede vraag of opdracht, namelijk om een bijdrage te leveren aan de verhalenwebsite Geheugen van Tilburg. Deze bijdrage is korter en beknopter dan het persoonlijke verhaal omdat het slechts circa 300-500 woorden bevat. De verhalenwebsite die al sinds 2008 in gebruik is, en wordt gevuld door de Tilburgers zelf, groeit gestaag met nieuwe verhalen. Vanwege het kloosterjaar 2021 voegt het TijdLab er graag een nieuwe serie aan toe. Daarbij zullen de verhalen in het najaar gepubliceerd worden op de website van het TijdLab (www.lochal.nl/TijdLab).

De eerste twee workshops worden begeleid door medewerkers van Erfgoed Brabant. Tijdens de eerste bijeenkomst zetten de begeleiders het doel van de workshop uiteen en geven uitleg over het begrip 'storytelling'. Aan de hand van een voorbeeldverhaal doorlopen de deelnemers vijf stappen. Vervolgens krijgen de deelnemers uitleg over het ophalen van verhalen en de toepassing van de techniek storytelling. Met een voorbeeldverhaal als oefening tijdens de workshop, krijgen de deelnemers huiswerk mee om thuis het persoonlijke verhaal uit te werken.
In de tweede bijeenkomst vindt de bespreking van de eigen verhalen plaats. Na feedback op elkaars werk kan de deelnemer het verhaal thuis compleet maken.

Ter voorbereiding op de derde en laatste (digitale) bijeenkomst bereidt de deelnemer een verhaal voor het Geheugen van Tilburg voor. De deelnemer gaat alvast op zoek naar een of meer begeleidende foto's. In de laatste bijeenkomst vindt een bespreking plaats van de definitieve verhalen en de korte verhalen voor het Geheugen van Tilburg.

Praktische informatie

Data:	woensdagochtend 12 mei, 2 juni en 23 juni
Tijd:	van 10.00 tot 12.30 uur
Locatie:	we gaan uit van digitale bijeenkomsten via Teams of Zoom
Kosten:	Gratis

Aanmelden

Via e-mail:
info@stadsmuseumtilburg.nl

Detail van Ons Koningsoord. Foto: Roozen – Van Hoppe

Bevrijd van de vergetelheid

Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht

Op 4 mei start Regionaal Archief Tilburg met een project om Tilburgse oorlogsslachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog een levensbeschrijving én een gezicht te geven.

Hoewel het meer dan 75 jaar geleden is dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog, blijft het belangrijk de slachtoffers te herdenken. Door hun verhaal te vertellen, blijven de herinnering aan hen levend. Alle Tilburgse oorlogsslachtoffers zijn opgenomen in de Wiki Midden-Brabant en het archief streeft er naar van ieder een levensbeschrijving én foto op te nemen. Van sommigen is er maar beperkte of zelfs geen informatie bekend behalve naam en overlijdensdatum. Wie was de persoon achter de naam?

752 oorlogsslachtoffers

De Tweede Wereldoorlog heeft heel veel mensenlevens gekost. In de Wiki Midden-Brabant staan nu 752 namen van omgekomen personen uit Tilburg en nabije omgeving. Deze lijst is gebaseerd op het onderzoek dat archiefmedewerker Gerrit Kobes enkele decennia terug heeft gedaan. De groep oorlogsslachtoffers is heel divers. 132 Joodse Tilburgers zijn vermoord in concentratie- en vernietigingskampen als Auschwitz, Bergen-Belsen en Sobibor. De lijst bevat ook mensen die omgekomen zijn in Duitsland tijdens werkzaamheden voor de Arbeitseinsatz. Onder de slachtoffers bevinden zich militairen, zowel van Nederlandse als geallieerde zijde: Australische, Engelse en Poolse (veelal jonge) mannen vonden in Tilburg hun laatste rustplaats.

Tot de slachtoffers behoren ook mensen uit het verzet, die de dood vonden in concentratiekampen, op ’n fusillade-plaats of tijdens een verzetsactie. Eén verzetsman vond op een eigenaardige wijze de dood: hij werd doodgeschoten door zijn eigen makkers omdat zij hem niet meer vertrouwden.

Er waren ook talloze vrouwen, mannen en kinderen (soms nog maar baby’s) die de bombardementen en beschietingen niet overleefden, zoals bijvoorbeeld het gezin Stalpers-Van der Velden. Zij kwamen om het leven tijdens het bombardement van 12 mei 1940 in de Noordstraat. Ook agenten, die weigerden met de Duitse politie samen te werken, staan in de lijst. Zij werden vaak gearresteerd en gedeporteerd. En soms zijn er slachtoffers die door een ongelukkige speling van het lot de dood vonden, zoals de vijftienjarige Wilhelmus van Ooijen, die op 5 september 1944 (dolle maandag in Tilburg) op de Kanaaldijk stond en getroffen werd door een waarschuwingsschot van een agent die een plunderende menigte wilde tegenhouden. Opvallend is dat de meeste oorlogsslachtoffers zijn gevallen na de officiële bevrijding van Tilburg, door bombardementen, beschietingen en raketten.

Help jij met het schrijven van de levensverhalen van deze personen?

Regionaal Archief Tilburg heeft hulp nodig om deze levensverhalen vast te leggen door ontbrekende informatie aan te vullen met verhalen of foto’s.
Kun jij de gegevens van het archief aanvullen, stuur je reactie dan naar info@regionaalarchieftilburg.nl o.v.v. Wiki Oorlogsslachtoffers.
Het project loopt van 4 mei tot 27 oktober, de bevrijdingsdag vanTilburg.
Op www.regionaalarchieftilburg.nl en de socials van het archief wordt regelmatig verslag gedaan van de voortgang van het project.
Kijk op de Wiki Midden-Brabant voor de Tilburgse oorlogsslachtoffers. Ga naar Pinterest voor de foto's van de oorlogsslachtoffers die het archief nu al heeft.

Wat is dat? Een voetenschraper!

Met de camera in de hand langs negentiende eeuwse herenhuizen.

Door: Frans de Boer, Breda
fransenlia@ziggo.nl

Een bijdrage van Frans de Boer, socioloog en vrije tijdsfotograaf met een historische interesse.

Kom binnen! en zie het verschil….

Van de harde samenleving van nu met zijn ongelijkheid tussen mensen

Van de open samenleving van hiervoor, maar wel met rangen en standen

Of het verschil in tijd en cultuur tussen 'voeten vegen' of 'schoenen uit'

Bij een rijtjeshuis kun je aanbellen (inbraakbeveiliging: ketting aan de binnenkant van de voordeur) en bij een flatcomplex kun je via intercom en videoverbinding je toegang verschaffen tot de hal met de lift. De duurdere vrijstaande woning wordt steeds beter gebarricadeerd met hoger hekwerk (standaard is twee meter geworden) en toegangscodes en camerabewaking op hoge palen. Als je aanbelt wordt je toegesproken via de intercom, die je op zijn/haar scherm alvast monstert of je 'ons soort mensen' bent. In het dorp waar ik woon, Teteringen, heeft dit huis drie meter hoog begroeid hekwerk aan de zwembadzijde en naast camera's op palen ook veel sensoren om ongewenst volk te kunnen identificeren.

In dichte stedelijke bebouwing ligt er ook geen mat meer voor de deur met 'Welkom' (en hangt er al helemaal geen touwtje uit de brievenbus!) Die deurmat ligt nu achter de voordeur en als het even kan spreken we ons welkom in het Engels uit, want we zijn geen provinciaaltjes hier. Drie sloten op de voordeur lijkt een beetje standaard te worden en wil je achterom dan zie ik brandgangen, die afgesloten zijn met een hek met elektronische codes. 'Hek afsluiten!'

Barricades

We zijn ons steeds meer aan het barricaderen. Waar materieel bezit het belangrijkste is wat telt, moeten we dat uit alle macht verdedigen. Nog een extra slot voor de fiets die met een ketting aan de muur wordt geklonken. De samenleving, waarin ik ben opgegroeid, was meer open. Maar er was ook meer sociale controle van buren en meer samenhang in de buurt, waardoor georganiseerde buurtpreventie, zoals we dat nu kennen, niet nodig was. En er was meer respect voor het eigen domein van huis en haard. Onbekenden, buitenstaanders werden even goed met argwaan gevolgd. Als mijn moeder zag dat 'zigeuners' aan de voordeur stonden om scharen te slijpen of iets anders aan te bieden, riep zij in paniek naar ons om de keukendeur af te sluiten. Want zo doen ze dat. Ze leiden je af aan de voordeur en anderen sluipen binnen op rooftocht door de achterdeur.

Er was natuurlijk ook veel minder mobiliteit, veel minder gemotoriseerd verkeer. Tot de jaren 70 was er meestal wel iemand thuis (de vrouw) en het gezinsverband was groter. Vanaf 1970, toen geld de belangrijkste waarde werd, zijn we ons steeds meer gaan barricaderen. De periode 1910-1970 wordt gekenschetst door een sterk waarde gedreven samenleving vanuit de godsdienst (katholiek of protestant, gereformeerd of hervormd) of politieke overtuiging (socialistcommunist).

Voetenschraper in Oirschot

Schrapers

De samenleving van voor 1910 ziet er weer heel anders uit. Stel je iets autoloos voor. De wegen worden geplaveid en de laatste riolering gelegd. Einde van al die rotzooi op de weg: van paardenpoep tot modderplassen.
Er komt bij de voordeur een ijzeren deurmat. Voor die tijd maakten we onze schoenen schoon aan een voetenschraper. Het Vlaamse woord is voetschraper, maar men zegt ook wel schoenenschraper of schrapper, dan wel strontschraper. (meer West-Vlaams) Op dit detail zoomen we hierna eens in, al was het maar omdat we er nu aan voorbij lopen. We lopen voorbij aan dat nisje in de muur, dat je vooral in laat

negentiende-eeuwse huizen nog vindt. Voor die tijd was de voetenschraper(een gietijzeren beugel) in een steen bij de voordeur gevat. Die zijn bij het bestraten bijna allemaal verdwenen, ook omdat het een struikelpunt was geworden.

Als we de barricades hebben overwonnen kunnen we naar binnen lopen. Vroeger konden we de aanmaning daarbij van 'voeten vegen' wat vaker horen. Afhankelijk van de huiscultuur hoor je nu ook: 'schoenen uit!' Vroeger in de plattelandssamenleving was dat overigens ook vanzelfsprekend. Je liet je klompen bij de deur achter.

De voetenschraper

Deze voetenschraper vind je in de Tuinstraat 41 in het centrum van Tilburg. Die gouden kleur is natuurlijk niet origineel, maar aangebracht door een student, die hem in een dronken bui van de muur had gesloopt en meegenomen. Het gietijzeren ornament werd als pronkstuk op zijn schouw geplaatst. Maar later heeft de student hem teruggegeven aan de eigenaar van het huis toen deze bezig was zijn gevel weer op te knappen.

De officiële benaming van zo'n ijzeren beugel bij de voordeur van statige oude huizen is voetenschraper. In de grote - eind negentiende eeuwse – herenhuizen zijn ze vaak ingebouwd in de gevel en omlijst met een gietijzeren sierrand. Ben je met een werkstuk bezig voor school over voetenschrapers en gebruik je Google daarvoor dan heb ik een tip. Omdat er geen levendige handel zit in voetenschrapers verandert de kunstmatige intelligentie van de grote zoekmachine ineens in domme zoekmachine. Je resultaten bij voetschraper zijn heel anders dan bij schoenschraper. De zoekmachine kent de synoniemen hier helemaal niet. En schraper mag dan ook weer schrapper zijn. In Engeland is men weer meer gewend om aan laarzen te denken en is het woord bootscraper meer in zwang.

In België is er veel meer dan in Nederland een actieve belangstelling voor voetenschrapers. In steden als Antwerpen zijn wandeltochten uitgezet, die je langs voetenschrapers leiden. Sommige van deze oude nissen zijn door kunstenaars gebruikt om er miniatuur beeldhouwwerkjes in te maken. De meeste historische plaatsen in Vlaanderen hebben wel een overzicht van adressen waar je deze voetschrapers kunt vinden. In Nederland, zo lijkt het wel, moet je maar net een actieve heemkundekring in je woonplaats hebben om je te attenderen op de aanwezigheid van het fenomeen schoenschraper.

Regionale bladen hebben daar in de laatste twintig jaar af en toe een artikel aan geweid. De beroemdste voetenschrapers sieren Downingstreet 10 in Londen. Voor wie oplet zijn ze vaak in beeld als de premier in de aandacht staat en de pers zich verzameld voor de voordeur. Maar de Britten lijken al net zo onwetend over die gietijzeren hindernissen voor de deur als de Nederlanders. Ook daar is het een quizvraag waar dat nu voor dient. Een typisch Brits antwoord: om de krant in te plaatsen. De beugels op de foto links en rechts van de voordeur in de stoep dienen om je voeten van vuil en slijk te ontdoen, voordat je naar binnen gaat.

In Europa wordt in de tweede helft van de negentiende eeuw zaak gemaakt van het bestraten van hoofdwegen. Er komt ook riolering. Niet de vooruitgang in de medische wetenschap, maar deze hygiënemaatregelen met schoon drinkwater uit de kraan doen ons sterftecijfer drastisch dalen. Tot aan 1900 trekken op doorgaande wegen in de bebouwde omgeving lastdieren karren en koetsjes. Uitwerpselen en bij regen plassen en modder zijn moeilijk te ontwijken, maar voor de statige deur zijn voetenschrapers aangebracht. Het zijn dus voorlopers van de deurmat. Je kunt ze nog steeds in een moderne variant kopen in bijvoorbeeld tuincentra. In de Engelse smaak schaf je dan het ijzeren silhouet aan van een teckel, waaraan je je schoen of laars schoonmaakt.

Voetenschrapers in Tilburg

Ook in Tilburg heeft een krant eens aandacht besteed aan schoenschrapers. Daar zijn er nog meer dan in Breda, vooral in de Goirkestraat, het Wilhelminapark, de Willem II straat en de Nieuwlandstraat.

Aan het Korvelplein 203 vinden we een simpel exemplaar in wat de "voormalige onderwijzerswoning" wordt genoemd. In Tilburg zijn er iets meer eigenaars die hun voetenschraper kennelijk koesteren en onderhouden.

Deze op de volgende pagina treffen we aan op de Nieuwlandstraat 20. De kleur is natuurlijk niet origineel, maar hier druipt natuurlijk toch een beetje de liefde voor het detail vanaf.

Aan de Willem II straat 31 vinden we nog de dubbele exemplaren aan weerszijden van de voordeur.

Hieronder bij de buren op 122:

Aan de Nieuwlandstraat 35 vinden we een voorbeeld van hoe het origineel is.

Bij de Willem II straat 34 zijn de voetschrapers meegeverfd met de gevel.

Hier weten ze van sloopwerk:

Ondanks de vele kalkbeurten van de gevel heeft dit exemplaar aan de Nieuwlandstraat 96 de tijd overleefd. In alle eenvoud.

Aan het Tilburgse Wilhelminapark zien we ook nog heel wat voetenschapers. Deze bij nummer 121 lijkt wel heel vaak meegespoten te zijn met de gevel.

Maar aan de Goirkestraat 82 zien we er weer een in originele staat en weer eens een andere fantasie in het gietwerk.

Wilt u deze nieuwsbrief niet langer ontvangen, stuur dan een e-mail naar het secretariaat:
tilborch@live.nl. Alle nieuwsbrieven kunt u teruglezen op de website van de heemkundekring: www.heemkundekringtilburg.nl.
Rekeningnummer: NL85 INGB 0002920712 t.n.v. Heemkundekring Tilburg te Tilburg.